

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, csütörtök, 1908. február 20.

42. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vicolo dell'Ospedale. (Uj Wurzer ház). I. em.

TELEFON 229. SZÁM.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy órára . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatali mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 Mlér.

A fiumei anarkisták.

„A Tengerpart” tegnapi vezető cikkében egy fővárosi lapnak azzal a közlésével foglalkoztunk, amely azt akarta elhíttetni a jámbor magyar újságolvasókkal, hogy Fiumében ezrekre megy azoknak száma, akik anarkisták, valamint tagjai a génuai forradalmi pártnak. Azt mi is elismertük, hogy Fiumében vannak anarkisták, de ezeknek száma nagyon is alatta áll az ezernél. Lehetnek tán százan, százötvenen s valóság, hogy nyíltan vallják magukat anarkistáknak.

A rendőrség már több ízben tartóztatott le anarkisia munkásokat, de néhány órával később szabadon bocsátotta őket, ezt az eljárását azzal okolva meg, hogy ezek a fiatal emberek ártatlan fickók, akik azt sem tudják, hogy mi fán terem az anarkizmus. Aztán akadtak olyanok is, akiknél anarkista nyomtatványokat találtak. Ezek is ép bőrrrel menekültek a fiumei rendőrség kezei közül.

A nyilvántartottak és azok, akikről a rendőrségnek nincsen tudomása, hogy anarkisták, egytől-egyik olasz alattvalók. Magyar vagy horvát valamint fiumei egy sem akad közöttük. A fiumei anarkisták összeköttetésben állanak egymással. Külföldi anarkista lapokat, röpiratokat és könyveket olvasnak, amelyeket a fiumei posta nem is érdemesít figyelmére. Ismerünk egy fiumei vállalatot, ahol a munkások husz százaléka anarkista. Ezek többnyire a műveltebb munkásosztályhoz tartoznak. Vannak közöttük idősebbek, de akad nem egy tizenhat tizenhét éves siheder is.

A rendőrség, mint említettük, nem sokat törődik a fiumei anarkistákkal. Ugy vélekedik, hogy itt úgy sem akadnak fejedelmi fők, akiket az anarkisták arra érdemesítenének, hogy leterítsék. Különbben is nem sok vizet zavarnak. A rendőrségnek ez a felfogása nem egészen helyes. Anarkistákat, akikről bebizonyosodott, hogy csakugyan azok, nem szabad minden figyelmen kívül hagyni, mint ahogyan teszi. A rendőrségnek joga van ahhoz is, hogy hazatoloncoltassa őket Olaszországba, hogy ott boldogítsák eszméikkel a társadalmat.

Most egy esztendeje, mikor a munkásság a két évvel ezelőtt lefolyt általános sztrájk első évfordulóját ünnepelte, s ünnepséggel adózott az általános sztrájk alkalmával csendőri golyó által megölt Kobek Péter emlékének az anarkisták is ünnepeltek nyíltan. Koszorút tettek Kobek Péter (aki különben nem volt anarkista) sírjára. A koszorúnak ez volt a főirata:

„Alla vittima della infamia borghese vendetta!”

(Bosszu a gyalázatos polgári rendszer áldozataiért!)

Ez volt az egyik fölírás. A koszoru másik szalagján volt az aláírás: „Gli anarchici.” (Az anarkisták.)

A koszoru tizenkét anarkista vitte a temetőbe. A rendőrség a koszoru elkobozta, vizsgálatot indított, amelynek során két anarkistát az évfordulót követő éjszaka letartóztattott. Egy harmadik két nappal később került kézre. Az ügyészség azonban mind a hármat szabadlábra helyezte. Az egyik, eg. Poli Hugó nevű, jónak látta Fiumét tovább nem szerencsésíteni. Még kiszabadulása napján Olaszországba utazott.

Másfél esztendővel ezelőtt a rendőrség egy anarkista hajópinécért tartóztatott le. Ez is megszabadult minden baj nélkül.

Még sok hasonló esetről adhatnánk számot, de felesleges a szót szaporítani. Az anarkisták Fiumében nagyon otthon érezhetik magukat s talán Olaszországban sem mozoghatnak szabadabban. A rendőrségnek sok esetben állott módjában, hogy ilyen veszedelmes emberektől megszabadítsa a várost. De nem tette. Szemef hunyt minden egyes esetben ennek köszönhetjük, hogy ma már körülbelül százötvenen vannak az anarkisták Fiumében. Ha így haladunk, rövid idő múlva talán valóság lesz az, amit az a bizonyos fővárosi újság Fiuméről írt.

A bajon még az autonomrendőrség újraszervezése sem s. githat. Erélyes, jól szervezett államrendőrség kell ide, az ország végvárába. Ez megakadályozhatja a közveszélyes elemek beözönlését.

(f. o.)

— A horvátországi választások. A horvát hivatalos lap közli Rauch Pál báró, horvát bán rendeletét, melylyel a horvát-szlavon-dalmát országgyűlési képviselőválasztásokat február 27-ére és 28-ára kitézi. A rendelet az összes megyei és városi törvényhatóságoknak szól, a következő:

Az 1907. december 8-iki legfelsőbb leirat alapján, amelylyel ő császári és királyi apostoli felsége a horvát országgyűlésnek 1907. december 12-én való föllosztatását és a választások kiírását kegyesen elrendeli, az 1881. július 15-iki horvát-szlavon és dalmát választási törvény 28. szakasza alapján elrendelem az új választásokat a következő napokon: 1908. február 27-én: Zágráb, Varasd, Karlo-pago, Goszpics, Gracac, Srb, Perusio, Otocac, Zeng, Ogulin, Szlunj, Vojnic, Bukkari, Károlyváros, Piszarovina, Dugoszelo, Samobor, Stu-

bica, Vrginmoszt, Glina, Petrinja, Kosztajnica, Pregrada, Klanjec, Ivanec, Biskupec, Ludbreg, Zlatar, Horvátkereszt, Szentiván, Zsabno, Körös, Novigrad, Novszka, Ujgradiska, Daruvár, Vilic, Brón, Verőce, Szlatina, Nas-c, Vuka, Dálja, Vukovár, Nustar, Sid, Moravica, Illók, Mitrovica, Mart'nici, Ruma, Hrtkovszki, Irig, Alpazua, Simanovci és Vinkovce; február 28-án: Eszék, Zimony, Udbina, Brlog, Korenica, Klaski, Selce, Delnice, Vrbovszko, Draganica, Jasztrebarszko, Szentiván, Zelina, Nagygorica, Sisak, Krapina, Novimarov, Belovár, Hercegovác, Kasma, Kaprvnca, Kapronca, Klosztar, Pakrác, Pozsega, Garcin, Dolnji-Miholac, Valpovo, Diakovár, Karlóca Cernaboszni Jaci.

Ebben a 88 horvát-szlavonországi kerületben eddig 231 jelölt küzd a mandátumért. A horvát-szerb koalíció 83 kerületben állított jelöltet, a Starcsevics-párt pedig 58, a parasztpárt 24, a szerb radikális párt 27, a szocialista párt 17 s az alkotmánypárt 15 kerületben megy a választási harcba. Ezeket kivül van még 7 pártönkivüli (igazabban: nemzeti párti) jelölt is. A horvát-szerb koalíció jelöltjei pártállás szerint így oszlanak meg: horvát jogpárti 39, önálló szerb-párti 21, autonom-párti 12, haladóipárti 11.

E számadatokból meg lehet állapítani, hogy az új kormánypart számbavehető választási sikerre nem számíthat. Rauch báró számít azonban a Starcsevics-pártiak támogatására is. A kormányt valószínűleg támogatni fogják a szerb radikálisok is, akiknek talán hat vagy nyolc mandátumuk lesz.

Harc az Adrián.

— A monarchia és Olaszország erőviszonyai. —

A nagyhatalmi koncertben vígan játszzák a jóbarát szerepét Magyarország-Ausztria és Itália. Azt hinné az ember, hogy a végtelennek látszó barátságot semmi sem fogja megzavarni. Amint azonban alkalom nyílik arra, hogy a kulisszák mögé pillantsunk, elénk tárul a valóság: A monarchia épp úgy fegyverkezik, akárcsak Olaszország. S ha a sejtelmeknek és az olasz részről eredő jóslatoknak hinni lehet, a háboru nem várat soká magára. Ezeket igazolják a következő sorok is:

A Revue militaire des armées étrangères című katonai szaklap érdekes és fontos tanulmányt közöl az osztrák-magyar és az olasz csapatoknak elosztásáról a határszéleken és összehasonlítja a két hadsereg erőviszonyait. A határvonal természeti alakulásainál fogva Olaszország csapatait a vicenza—padovai vonalon túl nem vonhatná össze anélkül, hogy előbb elgondoló haderőt ne lenne kénytelen állítani Tienttel szemben, és csapatai nem vonulhatnának az isonzo felé anélkül, hogy az Ampezosvölgy felől is ne kellene gondoskodnia megfelelő fedezetről.

Ausztria-Magyarország már 1904-óta folyton erősíti csapatait az olasz határon. Mig 1902-ben az olasz határon és a dalmát partok mentén mindössze 96 zászlóalj, 27 escadron,

48 ágyúüteg, 11 század utászcsapat és 14 train escadron volt elosztva, addig 1907-ben már 113 zászlóalj, 28 escadron, 60 ágyúüteg, 13 gyorstüzelő ágyúüteggel, 11 század utászcsapat és 17 train escadron került ugyanakkora területre. Különösen közvetlenül az olasz határ közelében fekvő csapatok erejét fokozták nagy mértékben, s míg az osztrák-magyar hadsereg egy-egy hadteste az újabb elosztás szerint 200 ágyúval rendelkezik, addig az olasz hadtestnek csak 96 ágyúja van.

Ausztria-Magyarország az olasz határ és a tengerpart védelmére hatvanezer embert, tehát összes hadseregének körülbelül egyharmadát fordítja; Olaszország Ugyanerre a célra a Pótlól északra fekvő csapatait véve figyelembe, csak hatvanöt zászlóalj gyalogságot, három kerékpáros századot, negyvennyolc escadron lovas csapatot, ötvenegy ágyúüteget, három század műszaki csapatot, és tíz train-századot, mindössze tehát körülbelül 42 ezer embert állíthat szembe. Legkivált az Isona mentén elhelyezett csapatok erőviszonyai mutatnak nagy aránytalanságot.

Ami az erődítéseket illeti, Olaszország arra törekedett, hogy Dél-Tirol átjáróit elzárja, s hogy kelet felé a tiroli határokon erődítési vonalakat építsen, csapatainak összevonását fejezve. Csak hogy ezek a munkálatok még nincsenek befejezve. Ellenben Póla elsőrendű part erődítés, amelyet Sebenico felől hathatósan lehetne támogatni s míg Ausztria-Magyarországnak ezenkívül Cattaro ugyancsak elsőrendű erődítésére lehet számítani, addig Olaszország Velencén kívül sem Anconára, sem Tarantóra nem támaszkodhatik.

UJDONSÁGOK.

Farsangi naptár.

Február 22. Filharmonikusok jelmez bálja.
Február 23. Filharmonikusok nagy bálja.
Február 23. Nagy álarcosbál a Comunale színházban. Kezdeté este 9 órakor.
Február 26. A Jellacsics ezred tisztikarának jelmezbálja a Deak-szálló nagytermében.
Február 29. Nagy bál a Casino Patriotticóban.
Március 1. Nagy gyermekbál a Comunale-színházban. Kezdeté délután 3 órakor.
Március 3. Utolsó álarcosbál a Comunale-színházban.

— **Személyi hír.** Hevesi József ismert író tegnap este családjával Fiuméba érkezett s több hetet tölt el a tengerparton.

— **Supilo a házszabályrevizióról.** Supilo Ferenc a fiumei „Novi Lisi” legutóbbi számában foglalkozik a házszabályrevizióval. Kijelenti, hogy a revizió kirántja a talajt a horvát képviselők alól olyan irányban, hogy tovább ábrándíthassanak. Pedig nekik erre az eszközre szükségük van addig, míg a kiegyezés rossz. Ha azok a horvát képviselők, akik megkötötték annak idején a horvátok részére garanciális fegyvereket az obsztrukcióban, bizonyára nem járultak volna hozzá a kiegyezés megkötéséhez.

— **Tengerészeti vizsgák.** A tengerészeti hatóság nál a napokban kezdik meg Rödiger Ernő miniszteri osztálytanácsos vezetésével a tengerészeti és kapitányi vizsgákat.

— **Fiume áru- és hajóforgalma.** Fiume kikötőbe a tengeren érkezett áruk mennyisége az 1907. év december hónapban 802.077 métermázsát és 54 darabot, az elszállítottaké 496.363 métermázsát és 141 darabot tett. A december hónapi fizetben az egész 1907. évre vonatkozó ideiglenes adatok is közölhetők, szembeállítva az 1906. év eredményeivel. Az 1907. évben Fiume kikötőbe érkezett áruk mennyisége 8.853.027 métermázsát és 7826 darabot, az onnan elszállított áruk mennyisége pedig 7.174.308 métermázsát és 805 darabot tett. A behozatal az előző évhez képest mintegy 3.026.100 métermázsával emelkedett, a kivitel pedig körülbelül 426.400 métermázsával csökkent. A behozatal emelkedését a kész- behozatalnak 3 millió métermázsával való emelkedése idézte elő, de ezenkívül emelkedett még az olajos magvak, nyersmúfa, foszfát-földek, kénkővőd, nyers juta, román és portland-cement, nyersvas, vaslégyártmányok, gépek és készületek, só és korpá behozatala is s az ezeknél mutatkozó nagy emelkedés bőven ellensúlyozta azt a csökkenést, mely több áru,

különösen a tengeri, hántolatlan rizs, bor, fűrészelt és bárdolt faáru, aszfalt, vallonea, salétrom, stb. behozatalnál mutatkozik. A kivitelben a nyerscukor, tengeri, hántolt rizs, ásványvíz, nyersmúfa, vasuti talpa, fűrészelt és bárdolt faáru, magnezit, papirosanyag, só, korpá, stb. kivitele emelkedett, de ezzel szemben több fontos kiviteli cikknél, így a homok és kristálycukornál, finomított cukornál, búzánál, árpánál, lisztnél, aszalt sávilvánál és szilvaiznél, dongánál, faszénnél, tölgy- és fenyőkivonatnál, finomított ásványolajnál, járóműveknél, stb. jelentékeny csökkenés mutatkozik, úgy hogy összes kivitelünk mennyisége alatta maradt az előző év eredményének. A hajóforgalom adatai szerint a fiumei kikötőbe az 1907. évben 8228 hajó érkezett és pedig 7641 rakományval és 587 úressen. A rakományval érkezett hajók közül 235 6186 gőzös 1452 vitorlás volt, az úressen érkezettek közül 235 gőzös és 352 vitorlás. Lobogók szerint az érkezett gőzösek a következő megoszlást mutatják. Volt közöttük: 5720 magyar, 405 osztrák, 28 német, 91 olasz, 1 spanyol, 165 angol, 1 dán, 3 norvég, 1 svéd, 1 orosz, 1 román, és 4 görög. A vitorlások között pedig volt 100 magyar, 848 osztrák, 810 olasz, 1 francia, 2 angol, 3 montenegrói, 24 görög és 19 török.

— **Haditengerészetünk köréből.** Pólaból jelelti tudósítónk: Haditengerészetünk, „Erzherzog Karl” nevű hadihajója tegnap délután Lisszába indult, ahonnan Gravosába folytatja útját. A hadihajó e hó végéig marad ott, majd egyesülve az „Erzherzog Friedrich”, „Erzherzog Ferdinand Max” hadihajókkal és az „Uskoke” és „Scharfschütze” torpedóhajókkal két hónapra terjedő körútra indul a földközi tengerre, érintve Algir, Gibraltar, Cartagena, Cadix és a többi földközi tengeri kikötőt.

— **Lingua italiana — lingua franca.** Egy olvasónk írja nekünk a következőket: Örömmel olvasom *A Tengerpart* véleményeit a fiumei olasz nyelv jogairól, amelyekben kimutatja, hogy az olasz nyelv tulajdonképpen itt csak vendégfogót élvez a magyarok jóvoltából s annak használata csak százados szokáson alapul. Legyen szabad ehhez a következőket fűznöm: Az olasz nyelv használatát a célszerűség magyarázza. A kölcsönös érintkezés, az üzleti érdek bírta rá Fiume régi különböző nyelvű lakosságát, hogy közvetítő, üzleti nyelvéül az olaszt válassza. Szóval, az olasz nyelv Fiumében éppen olyan, mint a lev. ntei kikötő városokban (ahol nem kevésbé tarka-barka a népközegek), a „lingua franca”. Ez is, amaz is közvetítő nyelv volt. A magyar nyelvnek az olaszszal szemben ma már megvan a joga. Fiumében közel 7500 magyar él. Fiume a magyar korona tartozéka, közigazgatásilag magyar, érvényesüljön hát benne az állam nyelve is. A magyarságon mulik, hogy különböző intézmények közül többet megmagyarosítson és első sorban is mindenütt a magyar szellemet tegye uralkodóvá. Mindenütt magyarul beszéljenek. Az üzletben is megkívánhatja, hogy értsék meg a magyar nyelvet. Ez a módszer bizonyára eredményre vezet, s így talán remélhetjük, hogy eljön az az idő, amikor Fiumében a magyarság és a magyar nyelv méltó szerepet vív ki magának. S. I.

— **Pénzhamisítás rendőri felügyelet mellett.** Panaszos levelet kaptunk egy magyar hentesről, amelyben elmondja, hogy egy hialembert napról-napra hamis pénzzel fizetett az üzletében, amikor végre rajtakapták és átadták egy a rendőrnök, aki a hamis pénzdarabot visszaadta a tulajdonosának s ezzel az ügyet elintézték vélté. A pénzhamisító tehát megmenekült a fiumei autonómrendőr uralma alatt. A megkárosodott ember ütheti a nyomát tettesnek, aki most más boltban fogja a csengő hamis forintokat felváltani. Ez esetben ismét Dolzani ur nevelését volt alkalmunk megismerni. Az ő vezetése alatt a rendőrlégénységet nem tudták kioktatni a kötelességére s ez az eset is igazolja, hogy minő nagy szükség van az Augias itálló kisoprésére. A tisztogatást természetesen legfelül kell kezdeni, mert ott van a legfőbb hiba. A panaszos levelet itt adjuk közre:

A Via Molino 1. sz. alatti ház Mercato Coperto felőli oldalán levő Schellenberg-téle hentesáru üzletben e hó 15-ike óta naponkint

2—2 drb. hamisított 1 forintossal fizetett valaki. Az egy forintosokat figyelmesen vizsgálták azóta, hogy a forgalomba hozó kilitét ki-puhathatassák. Az esetet a rendőrségnek is bejelentették, ahonnan azt az értesítést kapták, hogy ha elcsipik a tettest, adják át a sarkon álló rendőrnök. Ma reggel 7 órakor megjelent az üzletben egy magas barna fiumei olasz és 20 fillér árát vásárolt. A fizetésnél hamis egy forintossal fizetett. Természetesen felismerték, mire ez nem várta be míg visszaadnak belőle, hanem kifelé sietett az üzletből. A poszton álló rendőrrel visszavezették, aki most ahelyett, hogy elfogta volna, megnézte és megharapta a hamis pénzt, azt a forgalomba hozó egyennek visszaadta és kiküldte az üzletből. Így most már tovább is rendőri felügyelet mellett hozhatja forgalomba a hamis egyforintosokat. Már most csak jó volna tudni ki téríti meg az eddig már négyre szaporodott hamis egyforintosokat az üzlet tulajdonosának. Így védik meg a magánosok és ez esetben az állam érdekeit a fiumei autonóm rendőrség éber és híres őrei !!

— **A bianco-rosa bál.** A gyermekvédő egyesület ma este tartja jótékonycélu farsangi mul tságát a Comunale színházban. Ez alkalommal a hölgybizottság fehér-rozsaszín jelmezt viselt. A mulatság este 9 és fél órakor kezdődik, amikor is nyolcvan hölgy, négy kocsi, amelyben a négy évszakot jelképezik, fog fölvonulni a díszes bálteremben. A rendezőbizottság kéri a megjelenőket, hogy a terem közepén minél kisebb helyet elfoglalva helyezkedjenek el. A mulatság iránt városszerte nagy az érdeklődés. Annyit már előre meg lehet állapítani, hogy a mulatságon ott lesz Fiume előkelő közönsége s hogy a bianco-rosa bál lesz egyike a legsikerültebb farsangi mulatságoknak.

— **Eljegyzés.** Wortmann Zsigmond szusáki likörgyáros szeretetreméltó leányát Wortmann Róza kisasszonyt eljegyezte Steinhart Ignác zágrábi kereskedő.

— **Argentínai hus Fiumében.** Több-ször fölmerült már az az eszme, hogy a Fiumében uralkodó husrágaságot úgy kellene megoldani, hogy a fiumei mézárosok egy része szövetségre, hajószámra hozhatná a húst Argentínából. Az argentínai hus 50 százalékkal olcsóbb a miénkénél és fagyasztott állapotban, frissen érkezik meg rehdeltetési helyére. Az argentínai hus behozatala azonban Magyarországon nincs megengedve s így az argentínai husból egyelőre nem eszünk. Triesztben mostanában gyakran követelik a husbehozatal megengedését. De hiába. Az agráriusok hatalma ott is épp olyan, mint nálunk, ahol a tilalmat azzal okolják meg, hogy az argentínai hus rossz állapotban érkezik meg. Az agráriusok egyik lapja így okolja meg a tilalom fentartását: A tengerentuli húst már a szárazföldi hűtőházakban sok héten át fagyasztják és ugyancsak közel két hónapig tart, míg az óceánközösök révén, amelyekben a fagyasztási folyamat szükségképpen nem szünetelhet, a kontinensre, illetőleg a fagyasztó asztalára kerül, úgy hamarosan tiszta a kép. Mert annak a husnak nincs zamata, tartalma. Az ilyen husból, ha levest főznek, pépes, iznélküli, kásaszerű kutyaszék lesz, amelyben a husrastok uszkálnak. Ennek a levesnek átszűrése se lehetséges, mert az egy darabban főzésre főltt hus ezer foszlányban uszkál a levesben. Az a család, amelynek napi husszükséglete 40—50 deka és ilyen sok van, ha megsüti az argentínai húst, 5—10 deka sültet kap. Ezek a tények teljes mértékben mutatják be az argentínai húst s így agrárszemponthól teljesen igazolják, hogy a tengerentuli hus behozatalát nem engedik meg. Ezzel szemben a trieszti „Piccolo” értesítései alapján azt írja, hogy az Austro-Americana argentínai husszállítmányai kitűnőek, a hus élvezhető, jó ízű, szóval minden jó tulajdonsága megvan. Csupáncsak egy a hibája: nagyon olcsó.

— **Az Ungaro-Croata legújabb gőzöse.** Lussinpiccolóból jelentik nekünk, hogy ott tegnap bocsátották vízre, a Martinotich-féle hajógyárban a magyar-horvát tengerhajós társaság részére épített „Szamos” nevű szalongozósét, amelyet a társaság a fiume—cirkeni-cái vonalon fog szolgáltatba helyezni. Az új

hajó keresztnői tisztét Szerényi József kereskedelemügyi államtitkár felesége vállalta el és a vízrebocsátásán Szerényi államtitkár is részt vett.

— **Munkások ronkánt egylete.** A magyarországi munkások ronkánt egyesületének fiúmei fiókja e hó 20-án pénteken este 8 órakor ülést tart. A választmányi tagok felkértek, hogy teljes számban jelenjenek meg. Az ülés tárgya a közgyűlés előkészítése.

— **Kende Paula elszereződött.** Kende Paula a pozsony-fiumei szintársulat jeles tagja ez évi szeptember 1-től kezdődőleg igen kedvező feltételek mellett Makó Lajos szegedi színigazgatóhoz szerződött. Kende Paulában a szintársulat vigjátéki személyzetének nem csupán egyik legtehetségesebb és legszorgalmasabb, hanem egyúttal a legkedveltebb tagja távozik, aki az utolsó három szezonban mind jobban és jobban megnyerte a színházlátogató publikum rokonszenvét. Kende Paula a társulat fiúmei szereplése alatt még a társulatnál marad s így a fiúmei magyar közönség viszontlátja távozása előtt a jeles művésznőt.

— **Visszavándorlás Ausztriába.** Az osztrák hatóságok az Amerikából visszatérő osztrák honosok részére Oswiecinben, Oderbergben, Triestben közvetítő irodát állították fel, továbbá tervbe vette az osztrák kormány hogy a brémai, hamburgi, newyorki konzulátusoknál az információs szolgálatot honosítja meg.

— **A Dalmáciai vasutak** A kiegyezésben foglalt megállapodások szerint a dalmáciai vasutakat 1910, illetőleg 1911-re ki kell építeni. Az egyik rész Rudolwertől, Károlyvárosig a másik Ogulintól Kninig fog vezetni. Az egyiket Ausztria a másikat Magyarország építi, s mindkét részen serényen folynak az előmunkálatok.

— **Árverés az állomáson.** A fiúmei állomás közli, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségben elhagyott tárgyak bőröndök, táskák kalapok, ruha és fehéreművek, botok, napernyők, esernyők stb. Fiume állomáson a vasuti régi tűzóri laktanyában f. hó 2-én február hó 21-én délután 2 órakor megtartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénzfizetés mellett adatnak el. A befolyandó összeg a helybeli városi szegény alap gyarapítására fordítatik.

TÁVIRAT. TELEFON.

A trencsényi választás.

TRENCSEN, febr. 19. Andrassy Gyula gróf távirati ajánlást küldött Béla Henrik hírlapíró, a Bud. Hírlap munkatársa mellett. Béla Henrik megválasztása bizonyosra vehető.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, febr. A képviselőház ma d. e. Justh Gyulr elnöklésével ülést tartott.

Az ülés megnyitása után az elnök melegen elparentálja Úray Imre képviselőt, akinek emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg. Majd kijelenti, hogy Baross Jusztin főispánná történt kinevezése folytán lemondott mandátumáról. Közli, hogy egy budapesti lakos összeférhetetlenségi panaszt jelentett be Nagy Dezső ellen.

Ezután a kérvényekről tesz jelentést. Több törvényhatóság március 15-nek nemzeti ünneppé való nyilvánítását kéri. A Ház a kérvényeket a kormánynak adja ki.

Ezután áttérnek az interpellációkra. Apponyi Albert gróf bejelenti, hogy nem válaszol Bozóky Árpád minapi indítványára, mert az interpelláló nincs jelen az ülésen.

Majd Mezőfi Vilmos a házbéruzsora ügyében interpellál.

Az ülés folyik.

A kormányzó Budapesten.

BUDAPEST, febr. 19. Nákó Sándor gróf Sándor fiúmei kormányzó a tegnapi gyorsvonattal Budapestre utazott s ma délelőtti megjelent a képviselőházban. Meglátogatta Wekerle Sándor miniszterelnököt, akinek referál a fiúmei ügyekről. Hogy mik voltak ezek a fiúmei ügyek, az természetesen nem került nyilvánosság elé. A kormányzó valószínűleg még ma este visszautazik Fiuméba.

A házszabályrevízió.

BUDAPEST, febr. 19. Ma este a függetlenségi pártkörben Justh Gyula képviselőházi

elnök elnöklésével pártközi értekezlet tartanak a házszabályok módosítása tárgyában. A pártközi értekezleten a disszidensek megbízásából Szappanos István, Lengyel Zoltán és Farkasházy Zsigmond jelennek meg. A vita előreláthatólag igen élénk lesz, amennyiben a függetlenségi pártot is sokan ellenséges szemmel nézik a kormány házszabályokat módosító terveit.

Lueger haldoklik.

LÖVRANA, febr. 19. Lueger Károly bécsi polgármester állapota válságosra fordult. Az orvosok lemondtak életéről.

Nyilt-tér. *)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett nőm elhunytá alkalmával szívesek voltak részvétükkel mély fájdalommat enyhíteni, fogadják ez uton szívből jövő hálás köszönetemet.

Engel Mór

az „Adria“ személyszállító osztályának tisztviselője.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: Korcsmaros Nandor.

Szerkesztő és lapigazgató: Murai Jenő.

A fiatal leányok

ha testileg gyengék, vagy csak muló betegségben szenvednek is, már régóta bizalommal viseltetnek a

Scott-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer segítségével — a halaszt — bírják figyelembe venni.

iránt, mert fejlődésükre jótékony hatással van ez az izletes könnyen emészthető legjobb erősítőszert. Serdülő leányoknak minden alkalommal ezt a bevált, kitünő szert kellene használniok, a mikor gyengék, fáradtak és kedvetlenek.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér.

Kapható a g. ógyszertárakban.

Intelligens fiatal ember.

ki a magyar és német nyelvet tökéletesen bírja, kereskedelmi szaklépésítéssel, keres nagyobb cégnél irodai alkalmazást. Szíves megkeresések „Megbízható“ jelleggel a kiadóba kéretnek.

SCHWARZ KÁROLY műkereskedő.

Móderm mesterművekből álló

NEMZETKÖZI

művészeti kiállítása

e hó 22-éig megtekinthető Fiumében a Della Ville szálloda 7. számú nagytermében. Nyitva reggel 9 órától este 6 óráig.

Szabad bemenet.

15-16 éves fiú.

ki magyarul és olaszul tud, helybeli bankintézetnél hivatalszolgának felvétetik. Ajánlatok „Igyekvő 18“ jellige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Üveg- és porcellán-
raktáramat szép és
mesés olcsóságú tárgyakkal szerettem fel.

KORNICZAI G.
Via Governo 22. (Corso.)

PÁLYÁZAT.

Az „Adria“ magyar királyi ten-
gerhajózási részvénytársaság főszol-
gái állásra pályázatot hirdet. Fölté-
telek: a magyar és az olasz nyelvnek
tökéletes tudása és esetleg más
nyelvek ismeretének igazolása. Évi
javadalmazás 1,560.— korona és
egyenruha. A folyamodások a társa-
ság titkári hivatalához intézendők.

Grand 6 Prix

Vigyázat a véd-
jegyre.

Vigyázat a véd-
jegyre.

Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herzel, Dr. Kétly
Dr. Korányi, Dr. Laufenuer, Dr. Liebmann, buda-
pesti egyetemi tanárok, Dr. Glax tanár, Dr. Ebel,
Dr. Gorsky, Dr. Kostecky, Dr. Szemere, Dr. Szi-
geti abbaziai, Dr. Ehers, Dr. Cottelli, cirkenicai,
Dr. Giordano, Dr. Velo velencei és sok más jeles
orvosi kapacitás a

SZENT ISTVÁN védjegyü

Dupla
malátasört

a kőbányai Polgári serfőző r. t. gyárt-
mányát ajánlják, melynek kiváló gyógy-
és üdítő hatása fölülmulhatatlan.

a „GOLIÁT“ malátasör

10 fillérrel olcsóbb.

Árusítják Fiumében:

Agonia Francesco via Ciotta, Angelini Giuseppe
Fiumara, Bach Milan via Giuseppe, Cartesio Ni-
colo via Governo, Gambirinus Buffet via Lido,
Grünfeld Buffet Corsia Deak, Moravec Carlo
Corso, Pasticceria Salamon Corso, Schittar Gio-
vanni Piazza Zichy, Stochel Giovanni via Ales-
sandrina, Tones Valentino Corso, Unione Com-
mestibili e Coloniali via del Pino, Máv. fo-
gyasztási szövetségét Punto Franco.

Rauschel Ferenc

első fiumei kézmű- és divatáruháza
a Corsón levő nagyarányu
árutermeit szives figyelmébe
ajánlja úgy a helybeli közön-
ségnek mint a Fiumében és
környékén időző idegeneknek.

Magyar cég. **Wellmann Testvérek** Nagy választék

FIUME, Via del Pozzo 2. Telefon sz. 19.

vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási
cikkek dúsan felszerelt raktára olcsó árakon.

Takaréktűzhelyek! Kályhaolenzők! Széntartók! Mérlegek!

Krupp-féle Hazai gyártmányu losonci
Berndorfi nickeledények. Excelsior zománcedények.

VELENCE
HOTEL MODERNE MANIN

TULAJDONOS ZACCHEO A. és TÁRSA.

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett szobákkal, lifttel, fürdővel és remek étteremmel.

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kímérése.

A Velenczét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

Déli és esti hangversenyek.

A **DREHER ANTAL**-féle egyesült sörgyárak részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

Iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22.
Jégyvár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenként 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákban érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákban

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

VELENCE
CAVALLETTO
SZÁLLODA és ÉTTERMEK
a Márkustér közvetlen közelében
teljesen ujjáalakítva.

Szobák 2¹/₂ lírától, teljes
penzió 9 lírától feljebb.

Kitűnő kenyha, tiszta italok.

Vársaskoosi és megbízott az állomásnál.

VILLANYVILÁGÍTÁS!
GŐZFÜTÉS! — FÜRDŐK!

Tulajdonosok:
Serantoni és Fratelli Scattola.

Központi Mosóda

Vicolo Germania I. Vicolo Germania I.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Vicolo Germania I. sz. alatt levő

Központi mosódát és vasaló-intézetet

saját számlámra vette át és az üzlet vezetésével **Stolzer József** urat, azelőtt éveken át volt helybeli mosóda-tulajdonost, bízom meg.

Kifogástalan tisztaságu munkáról, pontos szállításról és mérsékelt árakról biztosítom a n. é. közönséget és maradok mély tisztelettel

WERNDORFER HELÉN.

1200 darab
uri női és gyermek
TÉLI TRIKÓT
tekintettel a téli szezon előrehaladására bámulatos olcsón
ad el a
NEW-YORK
áruház
FIUME, Via Andrassy I. sz.

ROSENBERGER B.
nagy butorraktára
Fiume Via Governo 22 (Corso) Fiume Via Governo 22 (Corso)
Telefon sz. 504.

SERDOZ FRANCESCO
FIUME, Via del Fosso 2.
— Telefon sz. 303. —
Vaskereskedés.
Fémárak. - - -
Vasgerendák.
Nagy választék kályhák, tűzhelyek, pénzszekrények, konyhaedényekben stb

Cinematograf „EDISON“
Moz. ónykép-terem
VIA FIUMARA 2. SZÁM.
A legszebb és legkövetesebb vetítési szerkezettel.
Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.
Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.
Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Lokey kávéház
ABBAZIA.
Reichsstrasse, a kurpark átellenében.
Magyarok kedvenc találkozó helye.
Figyelmes kiszolgálás.

Mindenféle használt
butort veszek
a legjobb árban.
Deutsch M.
Via Governo 4.

A
„De la Ville“
kávéházban
ma és minden este
BARCA JENŐ
jeles kaposvári cigány zenekara
hangversenyez.

Használt és új
zsákok raktára.
Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.
Rupnik Emil
Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226. sz.

Catti György utóda
cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.
Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek, stb.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA
betetkönyvek és folyószámlák után
4¹/₂% netto kamatot
térit meg feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

VARIETÉ INTERNAZIONALE
Estéknként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órakor.
NYOMATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME.